

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1948

Vyhlášené: 04.08.1948

Časová verzia predpisu účinná od: 15.09.2005

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

189.

Vyhláška ministra zahraničných vecí

ze dne 21. května 1948

o zřízení a Ústavě Světové zdravotnické organizace a o Protokolu o Mezinárodním úřadu zdravotnictví, přijatých dne 22. července 1946 na mezinárodní zdravotnické konferenci v New Yorku. Vlády zastoupené na mezinárodní zdravotnické konferenci konané pod záštitou Spojených národů od 19. června do 22. července 1946 v New Yorku, dne 22. července 1946:

1. sjednaly Dohodu o zřízení zatímní komise Světové zdravotnické organizace.
Tuto Dohodu podepsaly bez výhrady: Argentina, Běloruská sovětská socialistická republika, Bolivie, Brazílie, Costa Rica, Čína, Dominikánská republika, Ecuador, Egypt, Etiopie, Filipiny, Finsko, Francie, Haiti, Honduras, Chile, Indie, Irak, Iran, Irsko, Itálie, Kanada, Kolumbie, Libanon, Libérie, Mexiko, Paraguay, Peru, Polsko, Portugalsko, Řecko, Saudská Arábie, Siam, Spojené království Velké Británie a Severního Irsku, Spojené státy americké, Svaz sovětských socialistických republik, Syrie, Švýcarsko, Turecko, Ukrajinská sovětská socialistická republika a Zajordánsko. S výhradou ratifikace: Austrálie, Belgie, Československá republika, Dánsko, Guatemala, Jihoafrická Unie, Kuba, Lucembursko, Nicaragua, Nizozemí, Norsko, Nový Zéland, Panama a Salvador. Tato Dohoda podle svého bodu 12. nabyla účinnosti pro všechny signatáře dne 22. července 1946;
2. přijaly Ústavu Světové zdravotnické organizace, jež podle svého čl. 78 zůstane otevřena pro všechny státy k podpisu nebo přístupu; podle čl. 80 nabude Ústava účinnosti, až 26 členů Spojených národů se stane v ní smluvními stranami podle ustanovení čl. 79;
Ústavu podepsaly nebo k ní přistoupily: státy, jež jsou členy Spojených národů, a to Austrálie, Běloruská sovětská socialistická republika, Československo, Čína, Egypt, Etiopie, Haiti, Indie, Irak, Iran, Jihoafrická Unie, Jugoslavie, Kanada, Libérie, Mexiko, Nizozemsko, Norsko, Nový Zéland, Řecko, Saudská Arábie, Siam, Spojené království Velké Británie a Severního Irsku, Svaz sovětských socialistických republik, Syrie, Švédsko, Turecko a Ukrajinská sovětská socialistická republika; státy, jež nejsou členy Spojených národů, a to Albanie, Finsko, Irsko, Itálie, Portugalsko, Rakousko, Švýcarsko a Zajordánsko. Ústava Světové zdravotnické organizace nabyla podle svého čl. 80 mezinárodní účinnosti dne 7. dubna 1948;
3. přijaly Protokol o Mezinárodním úřadu veřejného zdravotnictví, jenž podle svého čl. 7 nabude účinnosti, až 20 vlád, které jsou smluvními stranami v Dohodě podepsané v Římě dne 9. prosince 1907, se stane smluvními stranami v tomto Protokolu.
Jmenovaný Protokol podepsaly nebo k němu přistoupily státy, jež jsou smluvními stranami Dohody podepsané v Římě dne 9. prosince 1907, a to: Austrálie, Bolivie, Československo, Dánsko, Egypt, Filipiny, Indie, Irak, Iran, Irsko, Itálie, Jugoslavie, Kanada, Mexiko, Nizozemí, Norsko, Nový Zéland, Polsko, Rakousko, Spojené království Velké Británie a Severního Irsku, Spojené státy Severoamerické, Svaz sovětských socialistických republik, Švédsko, Švýcarsko a Turecko; státy, jež nejsou smluvními stranami Dohody podepsané v Římě dne 9. prosince 1907, a to Albanie, Běloruská sovětská socialistická republika, Bulharsko, Costa Rica, Čína, Etiopie, Finsko, Haiti, Jihoafrická Unie, Kolumbie, Řecko, Saudská Arábie, Siam, Ukrajinská sovětská socialistická republika a Zajordánsko. Jmenovaný Protokol nabyl svého čl. 7 mezinárodní účinnosti dne 20. října 1947. Ústavodárné Národní shromáždění projevilo souhlas s Ústavou Světové zdravotnické organizace a s Protokolem o Mezinárodním úřadu veřejného zdravotnictví a tato Ústava a Protokol byly ratifikovány prezidentem republiky dne 25. listopadu 1947. Ratifikační listina byla uložena u generálního tajemníka Spojených národů dne 1. března 1948. Ústava Světové zdravotnické organizace nabyla účinnosti pro Československou republiku dnem kdy vstoupila v mezinárodní účinnost, t. j. dne 7. dubna 1948. Protokol o Mezinárodním úřadu

veřejného zdravotnictví nabyt účinnosti pro Československou republiku dnem uložení ratifikační listiny u generálního tajemníka Spojených národů, t. j. dne 1. března 1948. Dohoda, Ústava a Protokol byly sjednány v jazyce anglickém, čínském, francouzském, ruském a španělském. V Úředním listě bude oznámeno, kde bude možno zakoupiti publikaci obsahující jejich původní znění. V příloze této vyhlášky se uveřejňuje český překlad Dohody, Ústavy a Protokolu.

Dr. Clementis v. r.

Príloha vyhlášky č. 189/1948 Sb.

(Preklad.)

Dohoda

sjednaná vládami zastoupenými na mezinárodní zdravotnické konferenci konané v New Yorku od 19. června do 22. července 1946.

Vlády zastoupené na mezinárodní zdravotnické konferenci, svolané na 19. června 1946 do New Yorku Hospodářskou a sociální radou Spojených národů, když se shodly o tom, aby byla zřízena mezinárodní organizace zvaná Světovou zdravotnickou organizací,

dohodly dnešního dne o ústavě pro Světovou zdravotnickou organizaci a rozhodly, aby na dobu, dokud ústava nenabude účinnosti a nebude zřízena Světová zdravotnická organizace, tak jak ji stanoví ústava, byla zřízena zatímní komise,

UJEDNÁVAJÍ TOTO:

1. Tímto se zřizuje Zatímní komise Světové zdravotnické organizace, složená z osmnácti států povolaných označiti do ní zástupce, k nimž patří:

Australie, Brazílie, Kanada, Čína, Egypt, Francie, Indie, Liberie, Mexiko, Holandsko, Norsko, Peru, Sovětská ukrajinská republika, Spojené království, Spojené státy americké, Svaz sovětských socialistických republik, Venezuela a Jugoslavie.

Každý z těchto států označí do Zatímní komise osobu odborně způsobilou v otázkách zdravotnických, která může býti provázena zástupci a poradci.

2. Zatímní komise bude míti za úkol:

a) svolati, jakmile to bude možno, první zasedání Světového zdravotnického shromáždění, nejpozději však do šesti měsíců po dni, kdy ústava Organizace nabude účinnosti;

b) připravit a předložit signatářům této dohody alespoň šest týdnů před prvním zasedáním Světového zdravotnického shromáždění zatímní pořad toho zasedání a potřebné doklady a doporučení se ho týkající, včetně:

i) návrhů ve věci programu a rozpočtu pro první rok Organizace,

ii) studií o umístění sídla Organizace,

iii) studií stran stanovení zeměpisných oblastí, v nichž by byly po případě vytvořeny oblastní organizace, o nichž jedná kapitola XI. ústavy, při čemž bude brán náležitě zřetel na stanoviska vlád, o které běží, a

iiii) návrhu finančního a úřednického řádu pro schválení Zdravotnických shromážděním.

Při provádění ustanovení tohoto odstavce, bude věnována náležitá pozornost jednáním mezinárodní zdravotnické konference;

c) zahájit jednání se Spojenými národy za účelem přípravy dohody nebo dohod, o nichž jedná článek 57 charty Spojených národů a článek 69 ústavy. Taková dohoda nebo dohody,

i) stanoví zásady o účinné spolupráci obou organizací při sledování jejich společných cílů,

ii) usnadní podle článku 58 charty uvedení v soulad programů a činností Organizace a jiných zvláštních orgánů;

iii) současně uznají samosprávu Organizace v oboru její působnosti, jak ji stanoví ústava;

d) učiniti všechna opatření, jichž je třeba pro převedení úkolů, činností a majetku zdravotnické organizace Společnosti národů, které byly přiděleny Organizaci Spojených národů, na Zatímní komisi;

e) učiniti všechna opatření, kterých je podle ustanovení protokolu o Mezinárodním úřadě veřejného zdravotnictví, podepsaného 22. července 1946, třeba, aby byly převedeny povinnosti a úkoly Úřadu na Zatímní komisi a podniknouti co třeba, aby byl usnadněn převod majetku a závazků Úřadu na Světovou zdravotnickou organizaci, až se skončí účinnost římské dohody z r. 1907;

f) učiniti všechna opatření, jichž je třeba, aby Zatímní komise převzala povinnosti a úkoly svěřené organizaci UNRRA mezinárodní zdravotnickou úmluvou z r. 1944, pozměňující mezinárodní zdravotnickou úmluvu z 21. června 1926, protokolem prodlužujícím mezinárodní zdravotnickou úmluvu z r. 1944, mezinárodní zdravotnickou úmluvu pro leteckou dopravu z r. 1944, kterou se mění mezinárodní zdravotnická úmluva pro leteckou dopravu z 12. dubna 1933, a protokolem prodlužujícím mezinárodní zdravotnickou úmluvu o letecké dopravě z r. 1944;

g) sjednati potřebné dohody s Panamerickou zdravotnickou organizací a jinými existujícími oblastními zdravotnickými mezivládními organizacemi, aby byla provedena ustanovení článku 54 ústavy; tyto dohody potřebují schválení Zdravotnického shromáždění;

h) vybudovati účinné styky a navázati jednání za účelem uzavření dohod s jinými mezivládními organizacemi, jak o tom jedná čl. 70 ústavy;

i) studovati otázku vztahů k mezinárodním mimovládním organisacím a k organisacím národním podle čl. 71 ústavy a prozatímně zaříditi poradní styk a součinnost s takovými organisacemi, jež by Zatímní komise pokládala za vhodné;

j) provésti počáteční přípravné práce pro revisi, sjednocení a zlepšení platných mezinárodních zdravotnických úmluv;

k) přezkoumati dnešní ústrojí a provésti přípravné práce, jichž by bylo třeba v souvislosti

i) s příští revisí po deseti letech „mezinárodních seznamů příčin úmrtí“ (počítajíc v to seznamy usnesené podle mezinárodní dohody z r. 1934 o statistikách příčin úmrtí); a

ii) s pořizováním mezinárodních seznamů příčin nemoci;

l) zříditi účinné spojení s Hospodářskou a sociální radou a s těmi jejími výbory, u nichž by se to jevilo vhodné, zvláště pak s výborem pro omamné jedy; a

m) jednati o naléhavých zdravotnických problémech, na které je vlády upozorní, dávati o nich odborné posudky, upozorňovati na naléhavé zdravotnické potřeby vlády a organisace, které jsou s to přispěti, a činiti všechna vhodná opatření, jimiž by byla upravena pomoc, kterou by tyto vlády a organisace poskytlly.

3. Zatímní komise může zříditi výbory, jež pokládá za vhodné.

4. Zatímní komise volí svého předsedu a ostatní členy předsednictva, usnází se na svém jednacím řádě a udržuje poradní styk s jednotlivci, pokud je toho třeba pro usnadnění její práce.

5. Zatímní komise jmenuje výkonného tajemníka, který:

a) je jejím nejvyšším odborným a správním úředníkem;

b) je ex officio tajemníkem Zatímní komise a všech výborů jí zřízených;

c) má takový přímý styk se státními zdravotními správami, jaký vyhovuje vládě, o níž běží; a

d) plní ostatní úkoly a povinnosti, jež Zatímní komise stanoví.

6. S výhradou obecné pravomoci Zatímní komise jmenuje výkonný tajemník potřebné odborné a správní úřednictvo. Při tomto jmenování bere náležitý zřetel na zásady obsažené v článku 35 ústavy. Kromě toho přihlédne i k tomu, že je vhodné jmenovati ty kteří jsou po ruce z úřednictva zdravotnické organisace Společnosti národů, Mezinárodního úřadu veřejného zdravotnictví a z Organisace Spojených národů pro pomoc a obnovu. Může jmenovati úředníky a odborníky, které mu poskytnou vlády. Po dobu náboru a organisace úřednictva, může přijmouti odbornou a správní pomoc, kterou mu poskytne generální tajemník Spojených národů.

7. Zatímní komise bude konati své prvě zasedání v New Yorku hned po svém zřízení a potom se bude scházeti tak často, jak třeba, alespoň však jednou za čtyři měsíce. Na každém zasedání stanoví Zatímní komise místo příštího zasedání.

8. Výdaje Zatímní komise jsou hrazeny z peněz poskytnutých Spojenými národy a Zatímní komise za tím účelem ujedná, co třeba s příslušnými orgány Spojených národů. Kdyby tyto peníze nepostačily, může Zatímní komise přijmouti zálohy od vlád. Tyto zálohy mohou býti odečteny od příspěvků Organisaci těch vlád, o něž běží.

9. Výkonný tajemník připravuje a Zatímní komise zkoumá a schvaluje rozpočet:

a) pro údobí od zřízení Zatímní komise do 31. prosince 1946,

b) pro pozdější údobí, jak bude třeba.

10. Zatímní komise předloží zprávu o své činnosti Zdravotnickému shromáždění na jeho prvém zasedání.

11. Zatímní komise zanikne usnesením Zdravotnického shromáždění za jeho prvého zasedání, kdy se převede na Organisaci majetek a archiv Zatímní komise a ti z jejího úřednictva, jichž bude třeba.

12. Tato dohoda nabude účinnosti pro všechny signatáře dnešním dnem.

Čemuž na svědomí podepsaní zástupci, kteří byli k tomu cíli řádně zmocněni, podepisují tuto dohodu v jazycích čínském, anglickém, francouzském, ruském a španělském, při čemž všechna znění jsou stejně autentická.

Podepsáno v New Yorku dvacátého druhého července 1946.

Ústava

Světové zdravotnické organisace.

Státy, které jsou stranami zúčastněnými na této ústavě, prohlašují v shodě s chartou Spojených národů, že se štěstí, harmonické vztahy a bezpečnost všech národů zakládají na těchto zásadách:

Zdraví je stav úplného blaha tělesného, duševního a sociálního a nezáleží jen v tom, že není nemoci neb neduhu.

Těšiti se zdraví v nejvyšším stupni, jehož lze dosíci, je jedním ze základních práv každé lidské bytosti, bez rozdílu plemene, náboženství, politického přesvědčení a hospodářského neb společenského stavu.

Zdraví všech národů je základní podmínkou pro dosažení světového míru a bezpečnosti a závisí na nejplnější součinnosti jednotlivců a států.

Výsledky dosažené kterýmkoli státem v podpoře a ochraně zdraví jsou cenné pro všechny.

Nerovnoměrný vývoj různých zemí v podpoře zdraví a v boji proti chorobám, zvláště přenosným, je společným nebezpečím.

Zdravý vývoj dítěte má zásadní důležitost; schopnost žít v souladu s měnícím se prostředím je pro takový vývoj podstatně důležité.

Pro dosažení co nejplnějšího zdraví je podstatné, aby byla umožněna všem národům účast na výhodách plynoucích ze znalosti lékařství, psychologie a oborů příbuzných.

Osvícené veřejné mínění a činná spolupráce veřejnosti jsou svrchovaně důležité pro zlepšování zdraví lidu.

Odpovědnosti, kterou mají za zdraví svého lidu vlády, mohou dostáti jen tím, že učiní vhodná zdravotní a sociální opatření.

Přijímajíce tyto zásady a s cílem pracovat spolu mezi sebou i s jinými o podpoře a ochraně zdraví všech národů, smluvní strany se dohodly na této ústavě a zakládají tímto Světovou zdravotnickou organizaci jako zvláštní orgán podle čl. 57 charty Spojených národů.

KAPITOLA I.

Cíl.

Článek 1.

Cílem Světové zdravotnické organizace (dále zvané Organizací), je, aby všechny národy dosáhly co nejvyšší zdravotní úrovně.

KAPITOLA II.

Úkoly.

Článek 2.

Aby organizace dosáhla svého cíle, bude jejím úkolem:

- a) působiti jako řídicí a souřadující orgán mezinárodní zdravotnické činnosti;
- b) vybudovati a udržovati účinnou spolupráci se Spojenými národy, se zvláštními orgány, s vládními zdravotnickými správami, s odbornými skupinami, které by se k tomu jevily vhodné;
- c) pomáhati vládám na jejich žádost upevňovati zdravotnickou službu;
- d) poskytovat vhodnou odbornou podporu a v naléhavých případech potřebnou pomoc na žádost vlád nebo s jejich souhlasem;
- e) na žádost Spojených národů poskytovat zvláštním skupinám, jako na př. obyvatelstvu poručenských území, zdravotnickou službu a zařízení neb při tom pomáhati;
- f) zřizovati a udržovati takové správní a odborné služby, kterých by bylo třeba, včetně služby epidemiologické a statistické;
- g) podněcovati a rozvíjeti činnost na vymýcení nemocí epidemických, endemických a jiných;
- h) pracovati, kde třeba v součinnosti s jinými zvláštními orgány, pro předcházení úrazů;
- i) pracovati, kde třeba v součinnosti s jinými zvláštními orgány, pro zlepšení výživy, bydlení, zdravotních zařízení oddechu, hospodářských nebo pracovních podmínek a ostatních stránek zdravotní péče prostředí;
- j) podporovati součinnost mezi vědeckými a odbornými skupinami, které přispívají k pokroku zdraví;
- k) navrhovati úmluvy, dohody a rady a činiti doporučení stran mezinárodních zdravotnických otázek a zastávati úkoly, které tímto způsobem mohou býti Organizací svěřeny a jež odpovídají jejím cílům;
- l) pracovati pro zdraví a blaho matek a dětí a posilovati jejich schopnost žít v souladu s měnícím se prostředím;
- m) podporovati činnost v oboru duševního zdraví, zejména pokud jde o souladné vztahy mezi lidmi;
- n) podněcovati a vésti bádání v oboru zdravotnickém;
- o) pracovati pro zlepšení vyučovacích a výcvikových norem v zdravotním, lékařském a příbuzných povoláních;
- p) studovati, kde třeba v součinnosti s jinými zvláštními orgány, sociální techniku v otázkách veřejného zdraví a lékařské péče preventivní i léčebné, včetně služby nemocniční a sociální bezpečnosti a podávati o tom zprávy;
- q) poskytovat zprávy, radu a pomoc v oboru zdraví;
- r) pomáhati, aby se vytvořilo u všech národů osvícené veřejné mínění o otázkách zdraví;
- s) zavésti a podle potřeby revidovati mezinárodní názvosloví nemocí, příčin úmrtí a veřejně-zdravotnických opatření;

t) určití pokud třeba normy pro diagnostiku;

u) zaváděti a rozvíjeti mezinárodní normy pro potraviny biologické, farmaceutické a podobné produkty a pro to pracovati;

v) obecně činiti všechna opatření potřebná, aby bylo dosaženo cíle Organisaace.

KAPITOLA III.

Členství a přidružené členství.

Článek 3.

Za členy Organisaace mohou býti přijaty všechny státy.

Článek 4.

Členové Spojených národů se mohou státi členy Organisaace tím, že podpíší nebo jinak podle ustanovení kapitoly XIX. a ve shodě se svými ústavními předpisy přijmou tuto ústavu.

Článek 5.

Státy, jejichž vlády byly vyzvány, aby vyslaly pozorovatele na mezinárodní zdravotnickou konferenci v New Yorku v r. 1946, mohou se státi členy Organisaace tím, že podpíší nebo jinak podle ustanovení kapitoly XIX. a ve shodě se svými ústavními předpisy přijmou tuto ústavu, za předpokladu, že k podpisu nebo přijetí dojde před prvním zasedáním Zdravotnického shromáždění.

Článek 6.

S výhradou podmínek dohody mezi Spojenými národy a Organisaací, jež bude schválena podle kapitoly XVI. státy, které se nestanou členy podle ustanovení článku 4 a 5, mohou se ucházeti o členství a budou za členy přijaty, až jejich žádost bude schválena prostou většinou Zdravotnického shromáždění.

Článek 7.

Nesplní-li členský stát své finanční závazky k Organisaaci, nebo i za jiných výjimečných okolností, může Zdravotnické shromáždění za podmínek, které pokládá za vhodné, staviti hlasovací právo a poskytování služeb, na které má členský stát právo. Zdravotnické shromáždění má pravomoc obnoviti hlasovací právo a poskytování služeb.

Článek 8.

Území nebo územní skupiny, které nejsou odpovědny za vedení svých mezinárodních vztahů, mohou býti přijaty Zdravotnickým shromážděním jako přidružení členové na žádost vnesenou za takové území nebo územní skupinu členskými státy nebo jinou vrchností odpovídající za jejich mezinárodní vztahy. Zástupci přidružených členů na Zdravotnickém shromáždění se mají vyznačovati svou odbornou znalostí v oboru zdravotnickém a býti vybírání z domácího obyvatelstva. Povaha a rozsah práv a závazků přidružených členů budou určeny Zdravotnickým shromážděním.

KAPITOLA IV.

Orgány.

Článek 9.

Úkoly Organisaace vykonává:

a) Světové zdravotnické shromáždění (dále zvané Zdravotnickým shromážděním);

b) Výkonná rada (dále zvaná Radou);

c) sekretariát.

KAPITOLA V.

Světové zdravotnické shromáždění.

Článek 10.

Zdravotnické shromáždění je složeno z delegátů zastupujících členy.

Článek 11.

Každý člen bude zastoupen ne více než třemi delegáty, z nichž jeden bude určen za hlavního delegáta. Tito delegáti budou vybráni z osob svou odbornou způsobilostí v oboru zdravotnickém nejlépe kvalifikovaných, přednostně ze zástupců národní zdravotnické správy členského státu.

Článek 12.

Delegáty mohou doprovázeti jejich zástupci a poradci.

Článek 13.

Zdravotnické shromáždění se schází k řádným výročním zasedáním a k zasedáním zvláštním, pokud by jich bylo třeba. Zvláštní zasedání budou svolávána na žádost Rady nebo většiny členů.

Článek 14.

Zdravotnické shromáždění vybere na každém výročním zasedání zemi nebo oblast, kde se bude konati příští výroční zasedání, a Rada dodatečně určí jeho místo. Rada stanoví místo, kde se bude konati zasedání zvláštní.

Článek 15.

Rada určí po poradě s generálním tajemníkem Spojených národů dobu každého výročního a zvláštního zasedání.

Článek 16.

Zdravotnické shromáždění zvolí při zahájení každého výročního zasedání svého předsedu a ostatní členy předsednictva, kteří zastávají svůj úřad až do zvolení svých nástupců.

Článek 17.

Zdravotnické shromáždění se usnází na svém jednacím řádě.

Článek 18.

Zdravotnické shromáždění má tyto úkoly:

- a) stanoví program Organisaace,
- b) určuje členské státy povolané označiti své zástupce do Rady;
- c) jmenuje generálního ředitele;
- d) zkoumá a schvaluje zprávy a činnost Rady a generálního ředitele, dává Radě pokyny ve věcech, v nichž se považují za žádoucí opatření, studia, šetření nebo zprávy,
- e) ustavuje výbory, které jsou považovány za potřebné pro činnost Organisaace,
- f) kontroluje finanční politiku Organisaace, projednává a schvaluje její rozpočet;
- g) dává Radě a generálnímu řediteli pokyny, aby upozornili členy a vládní nebo mimovládní mezinárodní organisaace na každou otázku týkající se zdraví, kterou by Zdravotnické shromáždění pokládalo za hodnou pozornosti;
- h) vyzývá organisaace mezinárodní nebo národní, vládní nebo mimovládní, jimž jsou svěřeny povinnosti souvisící s úkoly Organisaace, aby jmenovaly zástupce, kteří by za podmínek určených Zdravotnickým shromážděním bez práva hlasu účastnili se zasedání jejich nebo výborů a konferencí svolaných pod její pravomocí; jde-li však o národní organisaace, mohou býti pozváni rozeslána jen se souhlasem dotčené vlády;
- i) jedná o doporučeních, vztahujících se na otázky zdravotnické, která dává Valné shromáždění, Hospodářská a sociální rada, Rada bezpečnosti nebo Poručenská rada Spojených národů, a podává jim zprávy o opatřeních, která učinilo, aby taková doporučení byla provedena;
- j) podává Hospodářské a sociální radě zprávu podle dohod mezi Organisaací a Spojenými národy;
- k) podporuje a řídí bádání prováděná v oboru zdravotnickém zaměstnanci Organisaace, a to tím, že zřizuje vlastní ústavy nebo za souhlasu členských vlád spolupracuje s jejich úředními či neúředními institucemi;
- l) zřizuje jiné instituce, které pokládá za vhodné;
- m) činí všechna ostatní opatření pro uskutečňování cíle Organisaace.

Článek 19.

V pravomoci Zdravotnického shromáždění je usnášeti úmluvy nebo dohody o kterékoli otázce v rámci působnosti Organisaace. Pro usnesení takových úmluv nebo dohod, jež vstoupí v účinnost pro každý členský stát tím, že k nim přistoupí podle svých ústavních předpisů, je třeba dvoutřetinové většiny Zdravotnického shromáždění.

Článek 20.

Každý člen se zavazuje, že do osmnácti měsíců od usnesení úmluvy nebo dohody Zdravotnickým shromážděním učiní opatření pro přistoupení k takové úmluvě nebo dohodě. Každý člen oznámí generálnímu řediteli, jaká opatření učinil, a nepřistoupí-li v dané lhůtě k takové úmluvě nebo dohodě, oznámí důvody svého nepřistoupení. Členové, kteří přistoupí, se zavazují zasílati generálnímu řediteli výroční zprávu podle kapitoly XIV.

Článek 21.

V pravomoci Zdravotnického shromáždění je usnášeti se na řádech, týkajících se:

- a) opatření zdravotních a karantenních nebo jiných kroků, jejichž cílem je zabrániti šíření nemocí z jedné země do druhé;
- b) názvosloví nemocí, příčin úmrtí a metod veřejného zdravotnictví;
- c) mezinárodně použitelných norem diagnostických metod;
- d) norem bezpečnosti, čistoty a síly biologických, lékárnických a podobných výrobků, které jsou v mezinárodním obchodu;
- e) reklamy a označování biologických, lékárnických a podobných výrobků, které jsou v mezinárodním obchodu.

Článek 22.

Řády usnesené podle článku 21 vstoupí v účinnost pro všechny členy potom, když jejich usnesení Zdravotnickým shromážděním bude řádně oznámeno, s výjimkou těch členů, kteří v lhůtě v oznámení určené ohlásí generálnímu řediteli své odmítnutí nebo výhrady.

Článek 23.

V pravomoci Zdravotnického shromáždění je dávatí členům doporučení stran všech otázek, spadajících do působnosti Organise.

KAPITOLA VI.

Výkonná rada.

Článek 24

Rada sa skladá z tridsiatich štyroch osôb navrhovaných rovnakým počtom členských štátov. Zdravotnicke zhromaždenie, berúc do úvahy spravodlivé geografické rozloženie, zvolí členov oprávnených vymenovať osobu do rady za predpokladu, že z týchto členov najmenej traja budú zvolení z každej regionálnej organizácie ustanovenej podľa článku 44. Každý z týchto členských štátov by mal vymenovať osobu odborne kvalifikovanú v oblasti zdravotníctva. Túto osobu môžu sprevádzať náhradníci a poradcovia.

Článek 25

Tieto osoby sú volené na obdobie troch rokov. Môžu byť opätovne zvolené za predpokladu, že osobám zvoleným na prvom zdravotníckom zhromaždení, ktoré sa uskutoční po tom, ako dodatok k tejto ústave zvyšujúci počet členov rady z tridsiatich dvoch na tridsať štyri nadobudne platnosť a ktoré boli zvolené ako doplňujúci členovia, bude podľa potreby doba výkonu ich funkcie skrátená, aby sa umožnilo každý rok zvoliť aspoň jednu osobu z každej regionálnej organizácie.

Článek 26.

Rada se schází alespoň dvakrát do roka a určuje místo každé schůze.

Článek 27.

Rada volí předsedu ze svých členů a usnází se na svém jednacím řádě.

Článek 28.

Rada má tyto úkoly:

- a) provádí rozhodnutí a program Zdravotnického shromáždění;
- b) jedná jako výkonný orgán Zdravotnického shromáždění;
- c) vykonává všechny ostatní úkoly, které jí svěří Zdravotnické shromáždění;
- d) dává posudky Zdravotnickému shromáždění v otázkách, které jí toto odevzdá, ve věcech, které budou Organizací přikázány úmluvami, dohodami a řády;
- e) z vlastního popudu dává Zdravotnickému shromáždění posudky nebo návrhy;
- f) připravuje pořad zasedání Zdravotnického shromáždění;
- g) předkládá Zdravotnickému shromáždění k projednání a schválení obecný pracovní program na určité údobí;
- h) studuje všechny otázky ve své působnosti;
- i) v rámci úkolů a finančních prostředků Organise provádí všechna naléhavá opatření v případech, vyžadujících okamžitého jednání. Zejména může zmocnit generálního ředitele, aby učinil nezbytná opatření na potírání epidemii, účastnil se organizace pro zdravotní pomoc obětem pohrom a prováděl takové studie nebo bádání, na jejichž naléhavost Radu upozorní některý stát nebo generální ředitel.

Článek 29.

Rada vykonává jménem celého Zdravotnického shromáždění pravomoc, kterou toto na ni přenese.

KAPITOLA VII.

Sekretariát.

Článek 30.

Sekretariát se skládá z generálního ředitele a technických a správních úředníků, jichž bude Organizace potřebovat.

Článek 31.

Generálního ředitele jmenuje Zdravotnické shromáždění na návrh Rady, a to za podmínek, které určí Zdravotnické shromáždění. Generální ředitel je, s výhradou pravomoci Rady, nejvyšším odborným a správním úředníkem Organise.

Článek 32.

Generální ředitel je ex officio tajemníkem Zdravotnického shromáždění, Rady, všech komisí a výborů Organise, jakož i konferencí svolaných Organizací. Tyto funkce může delegovati.

Článek 33.

Generální ředitel nebo jeho zástupce může v dohodě s členy stanovit postup umožňující mu v zájmu výkonu jeho úkolů přímý styk s ministerstvy, zvláště pak se zdravotnickými správami a s národními zdravotnickými organizacemi vládními nebo mimovládními. Může také navázat přímé styky s mezinárodními organizacemi, jejichž činnost spadá do působnosti Organise. Oblastní úřadovny bude stále zpravovat o všech otázkách, které se týkají jejich území.

Článek 34.

Generální ředitel připraví a každoročně předloží Radě finanční zprávy a rozpočet Organizace.

Článek 35.

Generální ředitel jmenuje úřednictvo sekretariátu podle úřednického řádu stanoveného Zdravotnickým shromážděním. Při přijímání úředníků budiž především hleděno k tomu, aby výkonnost, bezúhonnost a mezinárodně reprezentativní ráz sekretariátu byly co nejvíce zajištěny. Bude také náležitě dbáno toho, aby úředníci byli vybíráni na zeměpisné základně co nejširší.

Článek 36.

Podmínky služby úřednictva Organizace budou pokud možno shodné s podmínkami jiných organizací Spojených národů.

Článek 37.

Generální ředitel a úředníci, vykonávající svůj úřad, nebudou žádati ani přijímat pokynů od žádné vlády, ani od kterékoli jiné vrchnosti vně Organizace. Vystříhají se jakéhokoli jednání, které by se mohlo týkat jejich postavení jako mezinárodních úředníků. Každý člen Organizace se zavazuje, že bude dbáti výlučně mezinárodní povahy generálního ředitele a úředníků a že se nebude snažit jakkoli na ně působit.

KAPITOLA VIII.

Výbory.

Článek 38.

Rada zřídí výbory podle pokynů Zdravotnického shromáždění a z vlastního popudu, nebo na návrh generálního ředitele může zřizovati jiné výbory, které by pokládala za žádoucí pro plnění úkolů Organizace.

Článek 39.

Čas od času, v každém případě však jednou za rok, Rada zkoumá potřebu trvání každého výboru.

Článek 40.

Rada může rozhodnouti, aby byly zřízeny spojené nebo smíšené výbory spolu s jinými organizacemi neb, aby se jich Organizace zúčastnila a aby byla zastoupena ve výborech jinými organizacemi zřízených.

KAPITOLA IX.

Konference.

Článek 41.

Zdravotnické shromáždění nebo Rada mohou svolati místní, obecné, odborné nebo jiné zvláštní konference, aby studovaly otázky spadající do působnosti Organizace, a zaříditi, aby na konferenci byly zastoupeny organizace mezinárodní a se souhlasem zúčastněných vlád i organizace národní, ať vládní či mimovládní. Způsob zastoupení stanoví Zdravotnické shromáždění nebo Rada.

Článek 42.

Rada zařizuje zastoupení Organizace na konferencích, na nichž má podle jejího názoru Organizace zájem.

KAPITOLA X.

Sídlo.

Článek 43.

Sídlo Organizace určí Zdravotnické shromáždění po poradě se Spojenými národy.

KAPITOLA XI.

Oblastní úpravy.

Článek 44.

a) Zdravotnické shromáždění stanoví čas od času zeměpisné oblasti, kde je žádoucí zříditi oblastní organizaci.

b) Zdravotnické shromáždění může se souhlasem většiny členů z takto vymezené oblasti zříditi oblastní organizaci pro zvláštní potřeby tohoto území. V každé oblasti může býti jen jedna oblastní organizace.

Článek 45.

Podle této ústavy je každá oblastní organizace nedílnou součástí Organizace.

Článek 46.

Každá oblastní organizace se skládá z oblastního výboru a oblastního úřadu.

Článek 47.

Oblastní výbory se skládají ze zástupců členů a přidružených členů z příslušné oblasti. Území nebo územní skupiny v oblasti, které nejsou odpovědny za vedení svých mezinárodních vztahů a nejsou přidruženými členy, mají právo na zastoupení a účast v oblastních výborech. Povaha a rozsah práv a závazků těchto území nebo územních skupin v oblastních výborech budou

stanoveny Zdravotnickým shromážděním po poradě s členem nebo jinou vrchností, která odpovídá za vedení mezinárodních vztahů těchto území a po poradě s členskými státy oblasti.

Článek 48.

Oblastní výbory se scházejí tak často, jak třeba, a stanoví místo každé schůze.

Článek 49.

Oblastní výbory se usnášejí na svém jednacím řádě.

Článek 50.

Oblastní výbor má tyto úkoly:

- a) dává směrnice pro otázky výlučně oblastní povahy;
- b) dozírá na činnost oblastního úřadu;
- c) navrhuje oblastnímu úřadu svolávat odborné konference a provádět takovou další činnost a šetření v otázkách zdravotnických, jaké by podle názoru oblastního výboru napomáhaly k cíli sledovanému v oblasti Organizací;
- d) spolupracuje s příslušnými oblastními výbory Spojených národů a ostatních zvláštních orgánů i s jinými mezinárodními oblastními organizacemi, jež mají s Organizací společné zájmy;
- e) podává skrze generálního ředitele Organizaci posudky o mezinárodních zdravotnických otázkách, jejichž důležitost přesahuje rámec oblasti;
- f) doporučuje, aby vlády příslušných oblastí poskytly dodatečné oblastní úvěry, jestliže podíl ústředního rozpočtu Organizace pro oblast povolený, nestačí na plnění oblastních úkolů;
- g) má ty jiné úkoly, které mohou být přeneseny na oblastní výbor Zdravotnickým shromážděním, Radou nebo generálním ředitelem.

Článek 51.

S výhradou obecné pravomoci generálního ředitele Organizace, je oblastní úřad správním orgánem oblastního výboru. Kromě toho vykonává v oblasti rozhodnutí Zdravotnického shromáždění a rady.

Článek 52.

Přednosta oblastního úřadu je oblastní ředitel, jmenovaný Radou v dohodě s Oblastním výborem.

Článek 53.

Úřednictvo oblastního úřadu bude jmenováno, jak bude určeno dohodou mezi generálním a oblastním ředitelem.

Článek 54.

Panamerická zdravotnická organizace, zastoupená panamerickým zdravotnickým úřadem a Panamerickými zdravotnickými konferencemi a všechny ostatní mezivládní zdravotnické organizace, které vznikly před dnem podpisu této ústavy, budou postupně s Organizací sloučeny. Toto sloučení se provede, jakmile se dá uskutečnit společným postupem založeným na vzájemné dohodě příslušných orgánů, vyjádřené organizacemi, o které běží.

KAPITOLA XII.

Rozpočet a výdaje.

Článek 55.

Generální ředitel připravuje a předkládá Radě roční rozpočet Organizace. Rada zkoumá tento rozpočet a předkládá jej Zdravotnickému shromáždění s doporučeními, která pokládá za vhodná.

Článek 56.

S výhradou dohody mezi Organizací a Spojenými národy Zdravotnické shromáždění zkoumá a schvaluje rozpočet a rozvrhuje náklady mezi členy podle škály, kterou určí Zdravotnické shromáždění.

Článek 57.

Zdravotnické shromáždění nebo Rada, jednajíc za Zdravotnické shromáždění, mohou přijímat a spravovat dary a odkazy učiněné ve prospěch Organizace, za předpokladu, že podmínky spojené s těmito dary nebo odkazy považuje Zdravotnické shromáždění nebo Rada za přijatelné a že se shodují s cíli a programem Organizace.

Článek 58.

Bude zřízen zvláštní fond, jehož bude užívati Rada podle volného uvážení v naléhavých případech a při nepředvídaných událostech.

KAPITOLA XIII.

Hlasování.

Článek 59.

Každý člen má ve Zdravotnickém shromáždění jeden hlas.

Článek 60.

a) O důležitých otázkách rozhoduje Zdravotnické shromáždění dvoutřetinovou většinou členů přítomných a hlasujících. Mezi takovými otázkami jsou: usnesení úmluv nebo dohod; schválení

dohod o uvedení Organise do vztahu k Spojeným národům, mezivládním organizacím a orgánům podle článku 69, 70 a 72; změny této ústavy.

b) O jiných otázkách, mezi něž patří určení dodatečných tříd otázek, o kterých má být rozhodováno dvoutřetinovou většinou, se rozhoduje většinou členů přítomných a hlasujících.

c) V Radě a výborech Organise bude o obdobných otázkách hlasováno podle ustanovení odstavců a) a b) tohoto článku.

KAPITOLA XIV.

Zprávy předkládané státy.

Článek 61.

Každý člen podává ročně Organizaci zprávu o tom, co podnikl pro zlepšení zdravotního stavu svého obyvatelstva a o pokroku, jehož v tom dosáhl.

Článek 62.

Každý člen podává ročně zprávu o tom, co podnikl ve věci doporučení, které mu Organizace učinila a ve věci provádění mezinárodních úmluv, dohod a řádů.

Článek 63.

Každý člen neprodleně sdělí Organizaci důležité zákony, předpisy, úřední zprávy a statistiky ve věci zdraví, které byly v tomto státě uveřejněny.

Článek 64.

Každý člen podává statistické a epidemiologické zprávy, jak určeno Zdravotnickým shromážděním.

Článek 65.

Požádá-li o to Rada, každý člen předloží dodatečné zprávy ve věcech zdraví, pokud je to možné.

KAPITOLA XV.

Právní způsobilost, výsady a svobody.

Článek 66.

Organise požívá na území každého člena takové právní způsobilosti, jaké je třeba, aby plnila své cíle a konala své úkoly.

Článek 67.

a) Organizace požívá na území každého člena výsad a svobod, jichž je třeba, aby plnila své cíle a konala své úkoly.

b) Zástupci členů, osoby povolané do Rady a odborné a správní úřednictvo Organizace požívají podobně výsad a svobod, jichž je třeba, aby nezávisle konali své úkoly souvisící s Organizací.

Článek 68.

Tato právní způsobilost, výsady a svobody budou určeny ve zvláštní dohodě, kterou připraví Organizace, poradíc se s generálním tajemníkem Spojených národů, a již členové sjednají.

KAPITOLA XVI.

Vztahy k jiným organizacím.

Článek 69.

Organise bude uvedena ve vztah k Spojeným národům jako jeden ze zvláštních orgánů dotčených v článku 57 charty Spojených národů. Dohoda nebo dohody uvádějící Organizaci do vztahu k Spojeným národům, potřebují schválení dvoutřetinovou většinou Zdravotnického shromáždění.

Článek 70.

Organise naváže účinné styky a bude úzce pracovat s jinými mezivládními organizacemi, pokud to bude žádoucí. Každá formální dohoda s takovými organizacemi potřebuje schválení dvoutřetinovou většinou Zdravotnického shromáždění.

Článek 71.

V otázkách své působnosti může Organizace učinit vhodná ujednání o poradním styku a součinnosti s mezinárodními organizacemi mimovládními a se souhlasem vlády, o níž jde, též s organizacemi národními, vládními nebo mimovládními.

Článek 72.

S výhradou schválení dvěma třetinami hlasů Zdravotnického shromáždění, může Organizace převzít od jiných mezivládních Organizací nebo orgánů, jejichž cíl a činnost spadají do oboru působnosti Organizace, takové úkoly, prostředky a závazky, jimiž by Organizace byla pověřena mezinárodní dohodou nebo vzájemně přijatelnými ujednáními mezi povolanými orgány příslušných organizací.

KAPITOLA XVII.

Změny.

Článek 73.

Znění navržených změn této ústavy oznámí generální ředitel členským státům nejméně šest měsíců před tím, než budou projednávány Zdravotnickým shromážděním. Změny nabudou účinnosti pro všechny členy, když budou usneseny dvěma třetinami Zdravotnického shromáždění a až budou přijaty dvěma třetinami členů podle jejich ústavních předpisů.

KAPITOLA XVIII.

Výklad.

Článek 74.

Čínské, anglické, francouzské, ruské a španělské znění této ústavy jsou pokládána za stejně autentická.

Článek 75.

Všechny otázky nebo spory o výkladu nebo použití této ústavy, které nebudou urovnány jednáním nebo Zdravotnickým shromážděním, budou vzneseny na Mezinárodní soudní dvůr podle statutu Dvora, ledaže se strany, o něž běží, dohodnou o jiném způsobu řešení.

Článek 76.

Na základě zmocnění Valného shromáždění Spojených národů nebo zmocnění podle dohody mezi Organizací a Spojenými národy, Organizace může požádati Mezinárodní soudní dvůr o posudek o každé právní otázce, která by vznikla v rámci působnosti Organizace.

Článek 77.

Generální ředitel může vystupovati za Organizaci přede Dvorem ve spojení s každým řízením, vyplývajícím z takové žádosti o posudek. Učiní co třeba pro přednesení věci přede Dvorem včetně výkladu různých hledisek na otázku.

KAPITOLA XIX.

Nabytí účinnosti.

Článek 78.

S výhradou ustanovení kapitoly III. zůstane tato ústava otevřena pro všechny státy k podpisu nebo přijetí.

Článek 79.

a) Státy se mohou státí stranami v této ústavě:

i) podpisem bez výhrady schválení;

ii) podpisem s výhradou schválení, po němž následuje přijetí, nebo

iii) přijetím.

b) Přijetí se provede složením formálního instrumentu u generálního tajemníka Spojených národů.

Článek 80.

Tato ústava nabude účinnosti až se dvacet šest členů Spojených národů stane v ní stranami podle ustanovení článku 79.

Článek 81.

Podle článku 102 charty Spojených národů generální tajemník Spojených národů zapíše tuto ústavu do rejstříku, až bude podepsána za jeden stát bez výhrady schválení nebo složen prvý instrument o přijetí.

Článek 82.

Generální tajemník Spojených národů zpraví státy, které jsou stranami v této ústavě, o dni, kdy nabude účinnosti. Rovněž je zpraví o datech, kdy se jiné státy stanou stranami v této ústavě.

Článek 83.

Původní znění budou uložena v archivu Spojených národů. Generální tajemník Spojených národů zašle ověřené opisy každé vládě zastoupené na konferenci.

Čemuž na svědomí podepsaní zástupci, již byli k tomu cíli řádně zmocnění, podepisují tuto ústavu. Dáno v městě New Yorku, dne dvacátého druhého července 1946 v jediném výtisku v jazycích čínském, anglickém, francouzském, ruském a španělském, při čemž všechna znění jsou stejně autentická.

Protokol

o Mezinárodním úřadu veřejného zdravotnictví.

Článek 1.

Mezi vládami, které podepsaly tento protokol, je shoda o tom, že pokud jich se týče, povinnosti a úkoly Mezinárodního úřadu veřejného zdravotnictví, tak jak jsou stanoveny v Dohodě podepsané v Římě 9. prosince 1907, budou plněny Světovou zdravotnickou organizací nebo její Zatímní komisí a že s výhradou platných mezinárodních závazků učiní co třeba, aby tento cíl byl splněn.

Článek 2.

Mezi stranami v tomto protokolu je dále shoda o tom, že pokud jich se týče, ode dne, kdy tento protokol nabude účinnosti, budou povinnosti a úkoly uložené Úřadu mezinárodními dohodami podle seznamu přílohy I., plněny Organizací nebo její Zatímní komisí.

Článek 3.

Dohoda z roku 1907 pozbude platnosti a Úřad bude rozpuštěn, až všechny strany v Dohodě projeví souhlas s ukončením její platnosti. Má se zato, že vlády, které jsou stranami v Dohodě z r. 1907 tím, že se stanou stranami v tomto protokolu, projeví souhlas se skončením platnosti Dohody z r. 1907.

Článek 4.

Mezi stranami v tomto protokolu je dále shoda o tom, že kdyby neprojevily všechny strany v Dohodě z r. 1907 souhlas s tím, aby se její platnost skončila 15. listopadem 1949, tu vypovědí Dohodu z r. 1907 podle jejího článku 8.

Článek 5.

Vláda, která je stranou v Dohodě z r. 1907 a nepodepsala tento protokol, může kdykoli přijmouti tento protokol tím, že zašle instrument o přijetí generálnímu tajemníkovi Spojených národů, jenž o přístupu zpraví všechny vlády, které podepsaly a ostatní, které přijaly protokol.

Článek 6.

Vlády se mohou státi stranami v protokolu:

- a) podpisem bez výhrady schválení;
- b) podpisem s výhradou schválení, po němž následuje přijetí; nebo
- c) přijetím.

Přijetí se provede složením formálního instrumentu u generálního tajemníka Spojených národů.

Článek 7.

Tento protokol nabude účinnosti, až se dvacet vlád, které jsou stranami v Dohodě z r. 1907, stane stranami v tomto protokolu.

Čemuž na svědomí zástupci řádně zmocnění svými vládami podepsali tento protokol, vyhotovený v jazycích čínském, anglickém, francouzském, ruském a španělském, při čemž všechna znění jsou stejně autentická, v jediném prvopise, který se uloží u generálního tajemníka Spojených národů. Autentické opisy vydá generální tajemník Spojených národů všem vládám, které protokol podepíše neb přijmou a všem ostatním vládám, které v době podpisu tohoto protokolu budou stranami v Dohodě z r. 1907. Generální tajemník oznámí co nejdříve všem stranám v tomto protokolu, až nabude účinnosti.

Dáno v New Yorku dne dvacátého druhého července 1946.

